

Det kongelig finansdepartement
ved Anne Kristin Fosli
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET	
02. JUN. 2005	
Saknr.	04/579-1
Arkivnr.	1

Tingvoll, 01.06.2005

Høringsuttalelse fra Norsk senter for økologisk landbruk
vedrørende NOU 2005:5 Enkle signaler i en kompleks verden. Forslag til
nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling.

Norsk senter for økologisk landbruk (NORSØK) takker for at vi fikk uttale oss om NOU 2005: 5 og et nasjonalt indikatorsett for bærekraftig utvikling. Det er med en viss spenning og stor interesse at vi har vurdert innholdet i utredningen. Generelt vurderer vi arbeidet med å utvikle et pålitelig og meningsfullt indikatorsett som et viktig ledd i prosessen for å sikre en bærekraftig utvikling.

Utredningen gir en god oversikt av arbeidsgruppens arbeidsmåte. Spesielt positivt er det at arbeidsgruppen har lagt frem begrunnelse for de ulike valg som er gjort under utviklingen av indikatorsettet. Det er mange usikre faktorer å ta hensyn til, og nødvendig å foreta valg. En bevissthet omkring disse valgene er viktig. Et annet positiv element er at arbeidsgruppen har lett etter internasjonalt sammenlignbare indikatorsett. Arbeidet viser likevel at det er behov for indikatorsett tilpasset norske forhold.

Vårt inntrykk er at arbeidsgruppen hadde som fokus å basere de nye indikatorsettene mest mulig på eksisterende statistiske registreringer. Dette er fornuftig, men kan medføre at utvalget av kriterier blir ensidig, og at nye vinklinger kan bli oversett.

Arbeidsgruppa har bevisst valgt et begrenset antall indikatorer for at det ikke skal bli for komplekst å håndtere indikatorsettet i ulike sammenheng. Dette er en fornuftig tilnæringsmåte. Likevel er det viktig at gruppen i enkelte tilfeller påpeker at en bestemt indikator kan brytes ned til næringsnivå (se avsnitt 5.5.1). Det åpner muligheten for målrettet handling om dette skulle vise seg å være nødvendig.

Med hensyn til Temaområde 4: *Helse- og miljøfarlige kjemikalier*, vil vi nevne følgende momenter for en nærmere vurdering:

- Indikatoren "Bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier i husholdningene" dekker sannsynligvis et for snevert område når det gjelder eksponering av menneske og miljø for ulike skadelige stoffer. Det finnes en del eksponering, for eksempel i bygningsmaterialer, som husholdningene i liten grad kan påvirke gjennom egne valg.
- Det er positivt at pesticider vil bli lagt inn i produktregisteret i løpet av 2005. Det er likevel viktig å understreke at eksponeringen for pesticider for folk flest ikke er knyttet til aktiv bruk, men til en kontinuerlig eksponering av en blanding av ulike pesticidrester på ulike landbruksprodukter. En aktuell indikator i denne

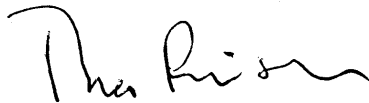
6630 TINGVOLL

Telefon: 71 53 20 00 • Telefax: 71 53 20 01
e-mail: norsok@norsok.no • Internett: www.norsok.no
Bankgiro: 4050 05 23745 Foretaksreg: NO 969 840 383 MVA

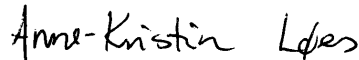
sammenhengen kan være bruk av pesticider (eller pesticidgrupper) per enhet landbruksprodukt. Arbeidsgruppens ønske om å videreutvikle indikatorer for kjemikaliebruk fordelt på næringer er et steg i riktig retning.

Til avslutning ønsker vi arbeidsgruppa lykke til med videreføring av dens relevante arbeid angående indikatorer for bærekraft.

Med vennlig hilsen,

Theo Ruissen, forsker

Anne-Kristin Løes, forskningsleder